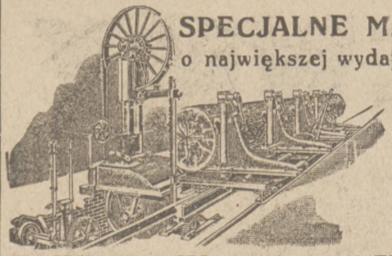
Nr. 115. Piątek, 12. października 1928. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok X. Rynek Budowlany: Rok I.

SPECJALNE MASZYNY TARTACZNE
o największej wydajności i oszczędn. w trocinie

LOUIS BRENTA

Haren les Bruxelles
754 **Belgja**
wszelkie informacje udziela
R. WILLER, Warszawa ul. Elsterska 11 (b. Al. Poniatow.)
lub **Dr. Ing. Schmidt & Co. Gdańsk,** Gr. Wohlwebergasse 14.
Ceny przystępne — Warunki dogodne — Porada techn. bezpłatnie.

„ZAGRODA"
Poznańska Spółka Budowlana T. A. Poznań,
Fr. Ratajczaka 21 — Tel. 3582
Mamy stale do oddania: 965

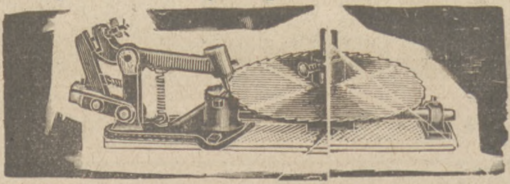
surowy towar obrzynany w wszelkich grub.
materjał stolarski w wszelkich grub.

dębinę, buczynę, brzozę, dyszle brzozowe, dzwona bukowe, szpice dębowe, kantówkę i belkowinę, placową i według listy — ceny bezkonkurencyjne.

Zawiadomienie o przetargu drzewnym.

1. Okr. Szef. Budownictwa w Warszawie, ul. Przejazd 15 przypomina, że PRZETARG na sprzedaż około 3400 m³ drzewa sosn. i około 150 m³ drzewa brzozowego z posuszu w Rembertowie oraz około 300 m³ drzewa sosnowego z wywrotów w Benjaminowie ogłoszony został w „Polsce Zbrojnej" Nr. 281 z d. 9. X. 28 i „Epoce" Nr. 280 z dn. 9. X. 28 r. 1281

Najnowszy aparat do rozwierania

(Schränkaparat)
dla 1273
traków
i
cyrkularek

„Piła" **Warszawa,** Al. Jerozolimskie 35 - Tel. 42143
Poznań, ulica Skarbowa nr. 3 - Tel. 2483

J. MAŁOWANIEC i Ska
(st. Kiwerce-Wołyń)

Tartak przyjmuje zamówienia na belki, kantówkę bale i deski wymiarowe sosnowe i posiada na składzie w wymiarach od 1/2" do 4" suche deski i bale jesionowe, klonowe, olchowe i suchą stolarkę sosnową II-ej klasy oraz posiada do natychmiastowej dostawy: 456

2000 m3 tartych bloków sosnowych

I-II kl. tegorocz. tarcia. Przeciętna długość 5,30 m towar jasny.

Grubości	19,	26,	32,	40,	42,	50,	65,	80 m/m
Mtr. kub.	30,	40,	50,	150,	200,	650,	550,	330
Przeciętna szer.	26,	28,	30,	40,	41,	45,	47,	50 cm.

Przetarg.

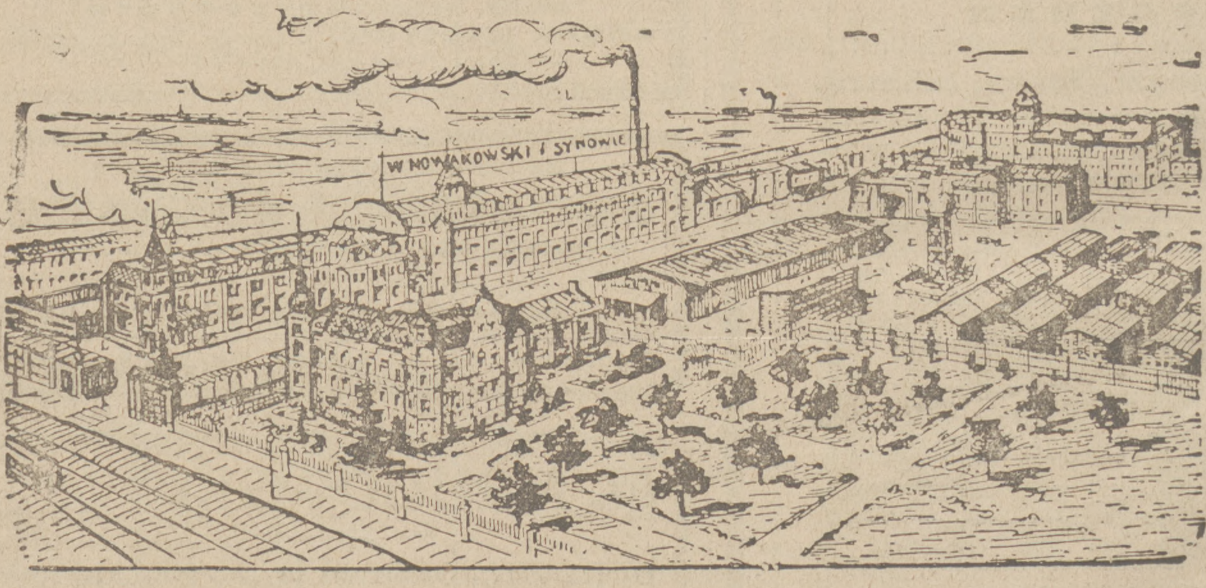
Dyrekcja Kolei Państwowych w Poznaniu ogłasza niniejszem przetarg na rozebranie trzech budynków, z których jeden jest mieszkalny, jeden magazynem a trzeci szopą. Wszystkie budynki wykonane są jako ryglówki podpiwnicze, a mieszczą się przy ulicy Głogowskiej i Odskok w Poznaniu.

Oferta obejmuje rozbiórkę budynków, sprzedaż materjałów i uprzątnięcie placu. Termin składania ofert w zapieczętowanych kopertach do dnia 15. X. 28 r. godzina 12-ta, pokój 444 Dyrekcji Kolei Państwowych w Poznaniu. — Bliższe warunki otrzymać można w Dyrekcji Kolei Państwowych pokój 204 między godziną 11—13-tą. Objekty oglądać można każdego czasu na miejscu po uprzednim zgłoszeniu się w Oddziale Drogowym Poznań I. na głównym Dworcu.

Prezes Dyrekcji Kolei Państwowych
(—) RUCIŃSKI.

W. Nowakowski i Synowie, Poznań

Oddział I: Górna Wilda 134. **FABRYKA MEBLI STYLOWYCH** Oddział II: ul. Przemysłowa 32.
Biura Centralne: Górna Wilda 134 — Telefon: 12-91, 40-17, 29-72 — Własna bocznica kolejowa!

Magazyn
i specjalna
sprzedaż mebli
(hurtowna i detaliczna)
wyłącznie przy głównej fabryce:
Górna Wilda 134
Dojazd tramwajem nr. 4 (przystanek fabr. Cegielskiego.
✦
Olbrzymie zapasy gotowych mebli i mebli wyściełanych

Nasze meble są wykonane przy pomocy nowoczesnych suszarń, będących największemi w kraju,
zdobyły sobie uznanie zagranicą i w kraju,
produkuje się w ilości 300 pokoi miesięcznie,
oferujemy po cenach najniższych i na najdogodniejszych warunkach,
wysyłamy na prowincję specjalnemi samochodami meblowemi. 1049

Nr. 115. Piątek, 12. października 1928. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

Rynek Drzewny: Rok X. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok I.

PRZEDPŁATA na pazdziernik 1928 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 4,75 złote. Na pocztach 5,09 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 5,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 6,60 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 40 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 45 groszy. Zagranicą 50 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO I BUDOWLANEGO": Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1320.
DRUKARNIA: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

Braki i bolączki strony ekonomicznej przemysłu drzewnego.

Odpowiednie rozpatrzenie t kich zagadnień, jak przybliżone oszacowanie kapitałów, zaangażowanych w poszczególnych przedsiębiorstwach tartacznych, stan zadłużenia ich wobec kraju i zagranicy, analiza kosztów własnych i t. p., wszystko to napotyka na znaczny opór ze względu na nienależyte prowadzenie księgowości, i co się również zdarza z powodu zupełnego jej zaniedbania, wskutek czego nie sposób odszukać jakiegokolwiek źródła do otrzymania odpowiednich danych.

Na te trudności natrafiły badania Komisji Ankietowej.

Ponieważ dotychczasowe przepisy prawne, traktujące o prowadzeniu księgowości i zestawieniu bilansów, niedostatecznie regulują te sprawy, przeto znaczna część przedsiębiorstw obróbki drewna wogóle nie prowadzi księgowości, a tam gdzie jest ona prowadzona, nie daje możności zestawienia, porównywania, systematyzowania i porządkowania składników, dających całokształt właściwych kosztów produkcji.

Jak już wyżej wspomniano stan ten jaskrawie wystąpił podczas badań przez K. A. poszczególnych zakładów na miejscu, gdzie nie znaleziono ani jednego przedsiębiorstwa, prowadzącego księgowość zasadniczą, któraby zawierała zapisy, odnoszące się do kalkulacji kosztów własnych i gdzie wyniki tych zapisów miałyby odbicie w księgach zasadniczych i były należytym sprawdzianem ostatecznego rachunku, zysków i strat przedsiębiorstw.

Największe zaniedbanie w tym względzie ujawniły przedsiębiorstwa, należące do obcych właścicieli, które prowadząc cały proces produkcji w kraju, posiadają centralę w Gdańsku, względnie w innych miastach zagranicą, gdzie podobno skoncentrowuje się cała księgowość, do której wgląd jest wogóle niemożliwy.

Zasługuje to jednak na szczególną uwagę z tej racji, ponieważ wspomniane zakłady przeważnie należą do przedsiębiorstw o znaczniejszej produkcji, której oświetlenie przebiegu mogłoby mieć poważne znaczenie dla ustalenia wyników badań.

Sprawozdanie więc K. A. z dziedziny ekonomiczno-finansowej, opiera się na danych, zgrupowanych dzięki bezpośrednim badaniom i analizie bilansów, rachunków zysków i strat jak też kosztów własnych charakterystycznych przedsiębiorstw w różnych ośrodkach kraju W świetle bezpośrednich badań uwidacznia się brak własnych środków obrotowych w poszczeg. zakładach, co w niektórych wypadkach pociąga za sobą nawet ograniczenie produkcji lub powstaje konieczna potrzeba skorzystania z kapitału wypożyczonego, którego koszt niejednokrotnie nadmiernie obciąża produkcję. Niżej umieszczona tablica wykazuje kapitały i zobowiązania oraz procentowy stosunek własnego kapitału do innych kapitałów w poszczeg. przedsiębiorstwach drzewnych zachodnich województw.

Lp. przedsiębiorstwa	KAPITAŁY				Zobowiązanie	Stosunek proc. kapit. do kap. rez i włas.	
	inwestycyjny	obrotowy	rezerwowy	własny		inw.	obrot.
	W ZŁOTYCH						
	WOJEWÓDZTWA ZACHODNIE						
1	2 291.500	602.205	493.790	1 800 000	523.766	99,8	26,2
2	2.173.0 0	15.638.920	80.140	2 500.000	14.198.518	84,1	606,2
3	748.900	156.600	74.315	775.000	55.529	88,1	18,4
4	575.000	423.000	—	530.000	468.394	108,5	79,8
5	481.000	96.000	—	100.000	435.473	481,0	96,0
6	427.000	131.000	325.000	105.000	85.290	99,3	30,5
7	157 000	43.000	—	79.000	121.307	196,4	53,8
8	151 880	599.493	—	276.000	457.553	54,9	217,0
9	145.920	2.630.760	—	1.125.000	1.536.975	13,0	233,7
10	131.560	186.104	—	169.671	104.900	77,5	109,6
11	109.900	39.700	29.850	100.000	16.258	84,6	30,5
12	95.000	48.000	2.175	100.100	35.928	92,9	46,9
13	82.810	144.911	—	160.520	59.215	51,6	90,3
14	66.970	213.278	—	33.532	264.725	200,0	636,2
15	52.675	57.871	—	64.170	38.222	82,0	90,2
16	43.270	23.902	—	67.173	850	64,4	35,5
17	30.500	37.000	—	60.000	41.344	50,8	61,7
18	28.000	125.000	17 440	30.000	92.235	59,1	263,8

Ścisłe wypośrodkowanie istotnego kapitału inwestycyjnego w przemyśle tartacznym jest utrudnione i problematyczne, a to z powodu bądź wydzierżawienia tartaków, gdzie kapitał nie jest uwidoczniony, bądź niejednolitego i bezplanowego stosowania inwestycji. Podczas badań K. A. stwierdzono na kilkadziesiąt wypadków kilka (na Kresach zachodnich i w Małopolsce wschodniej), że akcjonarjusz, który jest w posiadaniu prawie wszystkich akcji odnośnego przedsiębiorstwa, występuje jednocześnie jako główny wierzyciel tegoż i przeważną część z zysku

brutto otrzymuje w postaci procentów od wypożyczonego kapitału.

Przy badaniu amortyzacji zabudowań, maszyn i wewnętrznych urządzeń stwierdzono, że w większości zakładów wydzielenie amortyzacji, przypadającej na tartaki, jest niemożliwe, bowiem są to przedsiębiorstwa mięszane o różnych typach produkcji, które skutkiem wadliwie prowadzonej księgowości, nie wydzielają w oddzielne grupy poszczególnych składników przedsiębiorstwa, a co zatem idzie, nie obliczają amortyzacji na każdy składnik oddzielnie

Drugi typ stanowią przedsiębiorstwa, które amortyzację stosują od wypadku do wypadku i w sposób zupełnie dowolny, bez uwidocznienia jej na specjalnym rachunku.

Tylko niewielką część stanowią przedsiębiorstwa, gdzie amortyzacja odpowiada przyjętym zasadom i gdzie jest uwidocznianą na odnośnym rachunku.

Wreszcie wypada zwrócić uwagę na przedsiębiorstwa, które tartaki dzierżawią od Państwa lub osób prywatnych na pewien okres czasu i te, które pobudowały tartaki na eksploatacyjnych terenach leśnych, wydzierżawionych od Państwa

Pierwsze z nich, poza innymi warunkami, są obowiązane w okresie trwania umowy do poczynienia ściśle określonych inwestycji, mających na celu racjonalizację przedsiębiorstwa a które po wygaśnięciu umowy przechodzą na własność Państwa, jako właściciela wydzierżawiającego dany objekt.

Ze względu na to dzierżawcy tego typu przedsiębiorstwa, całkowity koszt inwestycyj, dokonanych skutkiem obowiązkowych nakładów, amortyzują w czasie trwania umowy, co przy zazwyczaj krótkim terminie nadmiernie powiększa koszty produkowanych wytworów.

Wilgoć w budynkach.

Największym wrogiem budowli jest wilgoć. Działa ona ze wszechstron ujemnie na murowisko, niszcząc je deszczem, śnieżycą, zmianą temperatury, wodą zaskórną itp. Wszystkie te wpływy atmosferyczne rozpowszechniają swoją ujemną działalność wtenczas, kiedy konstrukcja budynku nie otrzymała umiejętnie skonstruowanej przeciwdziałającej osnowy, uniemożliwiającej zniszczenie struktury budowlanej w jej powierzchni zewnętrznej a mianowicie, części podziemnej, najwięcej narażonej na szkodliwe wpływy wilgoci, wyłaniającej się z ziemi.

Liche pokrycie dachu i brak remontu mści się dotliwie, przepuszcza deszcz na stropy, wywołuje w belkowinie grzyb, niszczy łożyska, zanieczyszcza rynny i rury spadowe, zrywa z budowli gzymsy i tynk i doprowadza w końcu budynek do ruiny.

Trudniejsze zagadnienie powoduje wilgoś podziemia. Powłoka ziemi przejmuje opady deszczowe i zawilża nimi ościenia budowli. Wzrost wilgoci wynosi rocznie 1 — 16 cm, odpowiednio do wykonania i wieku budowli. Mróz kończy zwykle dzieło zniszczenia, rozsadzając nasiąknięte wilgocią tynk i murowisko do niepoznania.

To też niezliczona jest ilość środków zaradczych. Wymieniam Adlershofera-podkładki filcowe, Alberta-płyty izolacyjne, Andernacha - tablice zakładkowe „Kosmos", aquabar, asfalt, astrych asfaltowy, asfaltowe płyty izolacyjne, beton pumeksowy, izolacyjne płyty ołowiane, patentowe płyty asfaltowe „Claridgea", tekturowe zakładki Fischera, płyty korkowe Haackego, lazurowane płyty glinkowe, kauczukowy klej, ziemię okrzemkową, preolit, cegły gąbczaste, itp.

Najprostszy środek to mieszanka, składająca się z 5 części kitu asfaltowego, $^1/_2$ części gudronu i 2 części piasku, przyczem należy pamiętać, że nie zaleca się gudronu zastępować smołą, gdyż ta ostatnia kruszy asfalt.

Zasadniczym warunkiem wszelkich tych zabiegów pozostanie jednakże uprzednie kompletne wysuszenie murowiska, stworzenie dlań dostatecznej wentylacji na przyszłość i sumienne zizolowanie go od dalszego dopływu wilgoci. Każdy z tych trzech warunków staje się koniecznością, gwarantującą owocne zastosowanie wszelkich środków zaradczych.

Wysuszenie murowiska nastąpić może dopiero po przeprowadzeniu izolacji. W zasadzie izolację taką przewiduje się przy wykonaniu budowli. Często jednakże objęto wykonanie izolacji w rachunku, pozostawiając budynek zupełnie nieizolowanym. Jest to niesumienność, która w danym razie może przysporzyć przedsiębiorcy wiele kłopotów finansowych. Jako członek sądu rozjemczego przyznawać musiałem dość poważną sumę na niekorzyść przedsiębiorcy za izolację, którą poczasowo budynek zaopatrzeć miano.

Poruszam tujaj bodajże najważniejszy moment w sprawie wilgoci, powstałej w budynkach, to jest poczasowe wykonanie izolacji. Na pozór wydawałoby się wykonanie takie niemożliwością. Tak nie jest. Normalnie wyniesiony mur ceglany, przepojony przytem i skruszony wilgocią, można bez wielkiego trudu przeciąć piłą w próżnię powstałą w ten sposób w spoinie grubości 1,5

cm, wpuszczasię izolację ołowiano-asfaltową, tworząc tem samem racjonalną podstawę do osuszenia murowiska.

Osuszenie wymagą usunięcia wszelkich tynków, wewnętrznych jak i zewnętrznych, wydrapania spoin i pozostawienia murowiska surowego aż do kompl tnego wyschniścia całości.

Przy większych grubościach murowiska można zastosować otwory wentylacyjne systemu patentowanego Knapena. Polegają one na wykuciu dziur okrągłych, ϕ 5 cm w odstępach jednego metra w linji pochyłej wzwyż od zewnątrz do wnętrza muru, nie przebijając jednakże na wylot murowiska. W otworze takim powstaje ciągła cyrkulacja powietrza. Wilgoć wnętrza murowiska bowiem obciąża górną część powietrza w otworze i powoduje opadanie powietrza wilgotnego, na którego miejsce wpływa powietrze świeże, suche, umożliwiające ponowne przejęcie wilgoci z murowiska. Na cel ten wytwarza się specjalne cegły Knapena, mające właściwości przyciągania wilgoci i przelewania jej w powietrze, cyrkulujące w otworach.

Wysuszanie murów systemem Knapena polecić można tam, gdzie przecinanie murowiska jest niemożliwem bądź to ze względu na zabudowania nieruchomości sąsiednich, bądź to ze względu na strukturę murów zewnętrznych, składających się częściowo z polnych kamieni, których przecinać nie można.

Firma Stadler i Geyer w Monachium specjalizowała się w systemie przecinania murów i stara się o uzyskanie kupców na udzielenie licencji. Moim zdaniem żądanie takie jest nieuzasadnione, gdyż sposób ten dlamnie nie był nowością i wreszcie patentowanym być nie

może. Firma ta jednakże używa pomysłową maszynę elektryczną do przecinania murów, własnej konstrnkcji, na którą otrzymała patent; Maszyna ta posiada piłę taśmową, którą przeprowadza się poprzez murowisko, uzupełniając pozostałe próżnie materjałem izolacyjnym. Za pomocą tej maszyny, firma Stadler i Geyer rozwinęła dość obszerną działalność i wysuszyła setki domów.

Wobec aktualności zastosowania takiego sposobu u nas, zwracam nań uwagę chętnych, którzyby przy pewnej rutynie i pomysłowości chcieli sobie przyswoić specjalność wysuszenia murów i usuwania wilgoci i nie jeden budynek mogli doprowadzić do porządku. —

Warunki i program konkursu

na projekt szkicowy

dworca Głównego w Warszawie oraz rozplanowanie przyległego terytorjum kolejowego.

1. Treść konkursu: Ministerstwo Komunikacji ogłasza konkurs dla architektów obywateli Państwa Polskiego, na projekt szkicowy dworca Głównego w Warszawie oraz rozplanowanie terytorjum kolejowego od ul. Marszałkowskiej do dworca.

2. Ogólna charakterystyka zadania.

Projekt obejmuje terytorjum kolejowe pomiędzy ulicami Marszałkowską, Chmielną do ulicy Sosnowej linją na przedłużeniu ulicy Sosnowej i Alejami Jerozolimskiemi. Według projektu przebudowy węzła kolejowego wszystkie budowle kolejowe, położone na tem terytorjum podlegają zburzeniu, tory zaś kolejowe obniżeniu.

Tory stacji osobowej i perony do przyjmowania i wyprawiania podróżnych, położone w wykopie, po części krytym, będą miały układ wskazany na załączonym planie (zał. 1). Na długości około 600 m od ulicy Marszałkowskiej w stronę ul. Chałubińskiego wykop będzie ograniczony murem oporowym, jak wskazane na planie, na pozostałej zaś długości skarpami. Dworzec ma stanąć nad torami na podporach, w poziomie ulic w miejscu wskazanem na planie.

3. Warunki zasadnicze projektowania dworca.

Podstawą do projektu architektonicznego dworca winien być układ torów i peronów stacji Warszawa-Główna (zał. 1) i rozmieszczenie podpór dworca oraz schemat rozplanowania pomieszczeń dworca, uwidocznione na załączonych szkicach (zał. 2 i 3). W szczególności następujące dane, pomieszczone na załączonych rysunkach, winny być uważane jako dane zasadnicze do projektowania dworca, nie podlegające zmianom:

a) położenie i układ dwustronnych peronów osobowych, w dwóch grupach po trzy perony w każdej, z której grupa północna dla kierunku jazdy na zachód i grupa południowa dla kierunku jazdy na wschód, przy odległości pomiędzy osiami peronów osobowych 19,5 m,

b) przeznaczenie środkowych peronów osobowych dla pociągów dalekich, skrajnych zaś dla pociągów podmiejskich,

c) położenie szeregów podpór dworca, równoległych, do torów, na osiach peronów osobowych i pośrodku pomiędzy niemi, przyczem odległość tych szeregów jeden od drugiego 9,75 m,

d) położenie osi poprzecznej dworca w odległości 333 m na zachód od osi ul. Marszałkowskiej,

e) wzniesienie podłogi dworca nad peronami 7,1 m,

f) odległość frontu dworca od linji regulacyjnej Alei Jerozolimskich 5 m,

g) dwa wejścia od wschodniej strony dworca t. j. od ul. Marszałkowskiej dla podróżnych, odjeżdżających z bagażem; dwa dodatkowe wejścia dla podróżnych, odjeżdżających bez bagażu, jedno od Al. Jerozolimskich i jedno od ul. Chmielnej; wyjścia z dworca dla wszystkich podróżnych przyjeżdżających od strony zachodniej dworca,

h) ogólne rozplanowanie wewnętrzne dworca, według załączonego szkicu, w postaci wielkich hal, położonych poprzecznie do peronów, jak to: hali biletowo-bagażowej, hali głównej dla podróżnych odjeżdżających z bezpośrednim zejściem z każdej z nich na perony i hali dla podróżnych przyjeżdżających, położenie sal bagażowych i ogólne położenie poczekalni z restauracjami,

Uwaga: Gdyby autor projektu znalazł inne rozplanowanie wewnętrzne dworca, może prócz projektu opartego na wymaganiach wyszczególnionych w p. h, przedstawić alternatywę, która może być zakupiona lub wyróżniona (p. 8),

i) podawanie bagażu z sal bagażowych wpoprzek torów przez galerje bagażowe, urządzone pod podłogą dworca, a nad skrajnią taboru, i przez szyby pionowe, bezpośrednio na osobne perony bagażowe, (patrz zał. 2),

j) połączenie bezpośrednie sal bagażowych z ulicą Chmielną i Al. Jerozolimskiemi w celu wydawania i przyjmowania bagażu od biur bagażowych bezpośrednio z tych ulic,

k) nad wejściami i wyjściami dworca winny być przewidziane daszki nad chodnikami,

l) części peronów, wychodzące poza budynek dworca i dojazdy do niego, mają być pokryte oddzielnymi dachami.

Wobec budowy dworca na podporach wskazanem jest zastosowanie jako materjałów żelazo-betonu, żelaza i szkła.

4. Ponieważ wykonanie całego projektu dworca będzie rozłożane na dłuższy przeciąg czasu, należy przy jego projektowaniu mieć na uwadze częściowe wykonanie budowy. Ze względu na konieczność zachowania w pierwszym okresie budowy obecnego dworca tymczasowego od strony ul. Chmielnej, budowa dworca stałego będzie się posuwała od Al. Jerozolimskich w stronę ul. Chmielnej. Projekt winien więc przewidywać budowę najpierw jednej części dworca, położonej nad pierwszymi trzema peronami osobowymi, oznaczonymi literami A. B. C., i w następstwie dopiero budowę pozostałej części. Po ukończeniu budowy pierwszej części dworca winien on być czynny jako całość.

5. Projekt architektoniczny dworca, który zajmuje centralne miejsce na terenie stolicy i jako taki może nadać odpowiednie piętno miastu, winien przewidzieć stosowne otoczenie i zawierać należyte rozwiązanie przyległych placów i ulic.

Uwaga: Projekt winien uwzględniać rozplanowanie terytorjum kolejowego od ul. Marszałkowskiej do dworca w dwóch alternatywach:

1) Pokrycia całkowitej przestrzeni tego terytorjum,

2) Pozostawienia otwartą bez pokrycia:

a) przestrzeni pomiędzy mostem dojazdowym przed wschodnim frontem dworca, a mostem na ul Poznańskiej,

b) przestrzeni możliwie większej pomiędzy mostem na ul. Poznańskiej, a ul. Marszałkowską.

W alternatywie drugiej projektu rozmieszczenie i obramowanie otworów nad torami winno czynić zadość w dostatecznym stopniu wymaganiom ruchu miejskiego i estetyki.

6. Przybliżona powierzchnia pomieszczeń.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchn. m. kw.	Uwagi
I. Pomieszczenia główne.		
Hale dla odjeżdżających . .	4700	
Poczekalnia I i II klasy . .	150	
„ III klasy . .	250	
Restauracja I i II klasy. . .	450	
„ III klasy. . .	450	
Hala dla przyjeżdżających. .	1800	
Poczekalnia przy niej . . .	150	
Sala do przyjmowania bagażu	300	
Sala do wydawania bagażu .	400	
Pokoje dla dostojnych osób .	150	
Razem . .	8800	
II. Pomieszczenia służbowe i drugorzędne.		
Skład bagażu dużego . . .	200	Może być pomieszczony na piętrze nad salą do wydawania bagażu.
Przechowanie bagażu ręcznego	200	
Biuro zawiadowcy stacji . .	150	Należy przewidzieć możność dodatkowych pomieszczeń na piętrze.
Poczta, telegraf i telefony. .	100	
Komora celna	150	
Komendant dworca i policja .	150	
Pogotowie ratunkowe . . .	50	
Klozety i umywalnie. . . .	300	Z tego 100 m² przy poczekalniach i 200 m² oddzielnie.
Fryzjer, garderoby, łazienki .	200	
Szwajcarzy	50	
Poczekalnia tragarzy . . .	50	
Razem . .	1600	
	10400	

Wskazane wyżej przybliżone powierzchnie poszczególnych pomieszczeń mają znaczenie orjentacyjne w granicach ogólnej powierzchni użytkowej 10400 m².

Uwaga: Długość frontu ław bagażowych powinna wynosić conajmniej:

frontu do przyjmowania bagażu 40 m

„ „ wydawania bagażu 35 „

Ilość kas biletowych winna wynosić conajmniej 60, szerokość zaś 2 m.

7. Wymagane są następujące rysunki i wykazy:

a) plan regulacji dzielnicy, otaczającej dworzec, w skali 1:1000 w przypuszczeniu, że blok domów prywatnych przy ul. Chmielnej od ul. Maszałkowskiej do dworca czasowego będzie w przyszłości zniesiony,

b) rzuty poziome podziemia, parteru, względnie pięter wyższych, w skali 1:200,

c) przekroje niezbędne dla dokładnego przedstawienia kompozycji dworca w skali 1:200, w tem przekroje podłużny i poprzeczny przez cały dworzec,

d) widoki zewnętrzne z czterech stron w skali 1:200,

e) widok perspektywiczny od strony rogu ul. Poznańskiej i Alei Jerozolimskich,

f) wykaz kwadratury oddzielnych pomieszczeń i ich sumy.

Wszystkie rysunki wymienione w p. a do e winny być wykonane czarnym tuszem na białym papierze i nadesłane w tece, nie zaś w rulonie.

8. Za trzy projekty, które Sąd Konkursowy uzna za najlepsze, zostaną wypłacone autorom nagrody w wysokości po 30 tysięcy zł każda.

Prócz tego Ministerstwo Komunikacji zastrzega sobie prawo zakupu dwóch projektów szkicowych, wyróżnionych przez Sąd Konkursowy, po 10 tysięcy zł za każdy.

Prace nagrodzone i zakupione stają się całkowitą własnością Ministerstwa, które nie będzie niczem skrępowane co do wykonania jednego z nagrodzonych projektów w całości lub ze zmianami, jakie Ministerstwo uzna za właściwe, jako też co do powierzenia autorowi nagrodzonej pracy opracowania projektu wykonawczego lub dozoru nad robotami.

9. Projekty winny być złożone w Departamencie Utrzymanie i Budowy Kolei Ministerstwa Komunikacji Nowy Świat 14 w Warszawie w terminie ostatecznym do 15. stycznia 1929 r. do godziny 1-ej po południu; dla zamiejscowych obowiązuje data stempla pocztowego. Do każdego projektu winna być dołączona zapieczętowana koperta, zawierająca imię, nazwisko i adres autora. Każdy rysunek nadesłanego projektu i koperta do niego dołączona otrzyma w Ministerstwie numer kolejny, według kwitu wydanego składającemu, dla zamiejscowych zaś według kwitu wysłanego pod adresem zwrotnym przesyłki pocztowej.

10. Sąd Konkursowy stanowią:

Z ramienia Ministra Komunikacji członkowie Komisji do spraw przebudowy węzła kolejowego Warszawskiego:

Przewodniczący inż. dr. A. Wasiutyński, profesor Politechniki Warszawskiej.

Arch. M. Lalewicz, profesor Politechniki Warszawskiej,

Inż. dr. J. Fedorowicz, profesor Politechniki Warszawskiej,

Inż. W. Bieniecki, Prezes Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie,

Z ramienia Magistratu m. st. Warszawy,

Z ramienia Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej: Profesor Cz. Domaniewski.

Z ramienia Koła Architektów przy Stowarzyszeniu Techników w Warszawie:

Arch. A. Gravier,

Z ramienia Stowarzyszenia Architektów Polskich:

Inż. arch. L. Niemojewski.

Przewodniczący Sądu Konkursowego będzie miał prawo głosu.

W razie równości głosów głos Przewodniczącego przeważa.

11. Wyrok Sądu Konkursowego jest ostateczny i nieodwołalny.

Otwarcie kopert z nazwiskami autorów prac nagrodzonych i wyróżnianych nastąpi na najbliższem, po rozstrzygnięciu konkursu, posiedzeniu Komisji do spraw przebudowy wązła kolejowego Warszawskiego przy współudziale członków Sądu Konkursowego.

12. Prace nie nagrodzone i nie zakupione wraz z nierozpieczętowanemi kopertami będą do odebrania przez okazicieli kwitów nie później jak do 15. kwietnia 1929 r. Po tym terminie prace nieodebrane staną się własnością Ministerstwa, odnośne zaś koperty nierozpieczętowane zostaną spalone.

13. Wezwanie do konkursu i wynik jego wraz z protokółem Sądu Konkursowego będą ogłoszone zwykłą drogą urzędową i w pismach technicznych: „Inżynier Kolejowy", „Przegląd Techniczny", „Architektura i Budownictwo", „Czasopismo Techniczne" i "Architekt". Oprócz tego zawiadomienia o konkursie będą ogłoszone

w pismach warszawskich, krakowskich, lwowskich, poznańskich i wileńskich.

14. Warunki i program konkursu wraz ze szkicami można otrzymywać w godzinach biurowych codziennie oprócz niedziel i świąt w Wydziale Architektury Departamentu Utrzymania i Budowy Kolei (Nowy Świat 14 pokój N. 209).

Lasy Hiszpanji, jej przemysł drzewny oraz eksport i import drewna[1]).

Zalesienie Hiszpanji włącznie wysp Kanaryjskich i Bolearskich, oraz północnego Marokka hiszpańskiego wynosi 6 836.679 ha, co przy ogólnej jej powierzchni rownającej się 505.208 kil. kw. stanowi 13% lesistości.

Drzewa liściaste są panującym gatunkiem i stanowią około 80% wszystkich lasów hiszpańskich [2]).

Resztę, t. j. około 20% stanowią gatunki iglaste, które jednak pod względem jakości drewna prawie całkiem się nie nadają do przemysłu stolarskiego i budowlanego, a zużywane zostają w postaci drzewa opałowego, propsów oraz materjału skrzynkowego.

Z leśnych gatunków drzew, posiadających przemysłowe znaczenie należy podkreślić dąb, buk, kasztan, jesion i orzech.

Wewnętrzne zużytkowanie materjałów dzrewnych wyraża się liczbą około $5^1/_2$ milj. metr. sześcień. z czego około $4^1/_2$ milj. m. sześ. pokrywa się z miejscowej produkcji drewna, resztę zaś, około miljona m. sześ. sprowadza się z zagranicy.

P r z e m y s ł d r z e w n y. Z 4,5 milj. m. sześć. drewna, produkowanego w Hiszpanji na drewno opałowe, okrągłe, ciosane i kłóte materjały przypada około 3,5 milj. m. sześ. a około 1 milj. m. sześ. na materjały tarte (z czego 80% stanowią gatunki iglaste).

Miejscowa produkcja materjałów tartych wynosi około 150.000 std. z czego do 40% stanowią materjały skrzynkowe[3]).

Według danych z roku 1922 Hiszpanja posiada 758 przeróbczych zakładów drewna.

Eksport drewna Hiszpanji jest minimalny.

Roczny bowiem eksport tego kraju wynosi nie więcej jak 50.000 m. sześc. drewna, przeważnie okrągłego (45%) beczek (30%) i klepki (15%). Reszta t. j. 10% przypada na mat. tarte, meble i inne wyroby z drzewa.

Import drewna wynosi przeciętnie 1 milj. m. sześ. co zresztą wynika z niżej podanych cyfr:

W roku 1923—752 tys. m. sześć. w 1924—817 tys. m. szesc. w 1925—1,118 tys. m. szesc. i w 1926—1,189 m. szesc.

Podział importu drewna na poszczególne sortymenta ilustruje tablica I.

Sortymenty	1923 r.	1925 r.	1926 r.
Materj. tarte i heblowane	592	804	719
Podkłady kolejowe	55	55	120
Słupy, propsy	38	52	94
Klepka z gat. twardych	18	50	34
Papierówka	14	44	28
Beczki	13	14	10
Cenne gatunki	7	8	9
Inne mater. drzewne	15	92	175
r a z e m	752	1.118	1.189

1) Inż. K. Sanczurow „Lesopromyszlenoje Dieło" N. 8 za r. bież.
2) Według danych „Espana Forestal" (styczeń 1926 r.) ogólna powierzchenia leśna Hiszpanji włacznie krzaków, pastwisk leśnych, halizn i nieużytków wynosi 24.055.547 ha, z czego 261.888 ha znajduje się na wyspach Bolearskich i 230.500 ha na — Kanarysjkich.
3) Wszystkie przytoczone dane o zapotrzebowaniu i produkcji drewna są przeciętne za 1924, 1925, 1926 r.

Głównymi dostawcami materjałów tartych do Hiszpanji są: Szwecja, St. Z. Am. Półn., Finlandja, Włochy, Austrja, Francja, Anglja i Portugalja.

Przywóz materjałów tartych do Hiszpanji z Szwecji i Finlandji za ostatnie cztery lata w porównaniu do 1913 r. ilustruje tablica II.

	Szwecja	Finlandja
w r. 1913	33.850	50.350
„ 1924	80.500	750
„ 1925	85.150	800
„ 1926	83.037	23.166
„ 1927	81.363	33.459

Jak ze zestawień w tablicy II wynika, Skandynawja importuje obecnie do Hiszpanji przeciętnie 115.000 std. z czego sosny 90—95%, a jodły tylko 10—5%.

Szwedzka sosna przywozi się w następujących specyfikacjach: dyle — 20% brusy — 40% oraz bordsy 40% o wymiarach: 4"x9; 3"x11, 9, 8, 6, 4, 3; $2^1/_2$"x8, 7, 6; 2"x8, 7, 6, 4, 3; $1^1/_2$"x8, 7, 6, 4, 3; $1^1/_4$x8, 7, 6; 1"x8, 7, 6, 5, 4; $^3/_4$"x8, 7, 6, przy przeciętnej długości 15'—16'.

Co się zaś tyczy szwedzkiej jodły, to przywoz się jej około 4.000 std. z czego 35% dyli 55% brusów i 10% bordsów.

Ze St. Zj. Am. Pół. przywozi się w przeważnej mierze żółtą południową sosnę w ilości około 15.000 std. w postaci materjałów tartych i od 3—5000 std tymbrów.

Przeważającemi wymiarami są; 1"x10, 12; 2"x10, 12; 3"x4, 9, 12; 4"x9, 12; 6"x9, 12; 8"x12; 9"x12; 12"x12; 12"x16; 16"x16' i czasem 18"x18 Długość tymbrów wynosi od 20' do 45' (przeciętnie 30').

Amerykański materjał tarty jest prawie cały sztucznie suszony, a zwłaszcza w bordsowych wymiarach.

Głównymi dostawcami podkładów kolejowych są Francja (około 85—90%. Włochy, Brazylja i Belgja.

Ogólnie używane wymiary dębowych podkładów kolejowych dla koleji szerokotorowej są (w cm.) 260, 270, 280x22, 24x$12^1/_2$x14; dla koleji wązkotorowej — 180 x 18 x 12.

Na podkłady kolej. impregnowane cło jest o 10% wyższe.

Dostawcami słupów i propsów są Francja, Portugalja, Niemcy, Szwecja i Norwegja, zaś klepki dębowej St. Zj. A. P. Włochy, Francja i Jugosławja — kasztanowej — Francja i Włochy.

Ze St. Zj. A. P. przywozi się co rocznie około 3 milj. szt.

Cła nie pobiera się od beczek, jak również od skrzyń i ich kompletów, jeżeli na wewnętrznej stronie tych materjałów wypalony jest znak handlowy, a komplety tak są wyrobione, że zastosowanie ich do innych celów jest niemożliwe.

Papierówkę dostarcza Szwecja (85%) i Finladja — sortyment ten powinięn posiadać nie więcej jak 2,13 m długości i nie więcej jak 20 cm grubości, w przeciwnym bowiem wypadku podlega wyższemu cłu wwozowemu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Nowe stawki w robociźnie budowlanej.

Niżej podane ceny jednostkowe obowiązujące od:

		13. X. 27. i od Zł.	1. X. 28. Zł.
1.	Podmistrz		
2.	Posterunkowy	1,65	2,07
3.	Czeladnik murarski i ciesielski I. klasy	1,40	1,80
4.	Czeladnik murarski i ciesielski II. klasy	1,25	1,65

5.	Robotnik naziemny i podziemny	0,70—0,80	0,90—1,00
6.	Robotnik zaw. przy pracach cementowych	1,40	1,80
7a.	Robotnik przy pracach cementowych w 1 roku . .	0,80	0,00
7b.	Robotnik przy pracach cementowych w 2 roku . .	0,85	1,05
7c.	Robotnik przy pracach cementowych po 2 latach . .	0,90	1,10
8.	Robotnik przy noszeniu cegły i wapna	1,25	1,65
9.	Robotnik przy urabianiu wapna	0,80	1,00
10.	Robotnik naziemny i podz. od 18—20 lat	0,50—0,60	0,65—0,75
	Dodatkowo płaci się:		
11.	Przy tynkowaniu płaszczyzna ponad 50 m. kw. na g.	0,12	0,16
12.	Przy muleniu płaszczyzna ponad 50 m. kw. na g. . .	0,09	0,12
13.	Przy bleleniu płaszczyzna ponad 50 m. kw. na g. . .	0,05	0,07

14. Przy pracach w wodzie i z karbolineum ponad 2 godziny oraz za prace przy wieży i rusztowaniu w wysokości ponad 25 mtr. płaci się do godzinowego 10% dokładki.

15. Wynagrodzenie za zużycie własnych narzędzi dla murarzy i cieśli wcielono do płacy godzinnej pod 2) i 3).

16. Płace ustalone dla murarzy i cieśli odnoszą się jednakowo do prac murarskich i ciesielskich, wykonywanych w przedsiębiorstwach robót ziemnych.

Strajk budowlany w Bydgoszczy.

W Bydgoszczy w dniu 6 bm. zastrajkowało około 300 pracowników budowlanych, zatrudnionych przy budowlach miejskich i rządowych, jak elektrownia, szpital i hala dla Państw. Monopolu Tytoniowego.

Strajkujący są zorganizowani w socjalistycznych wolnych związkach zawodowych. Zjednoczenie Zawodowe Polskie, grupujące większość robotników, do strajku się nie przyłączyło, natomiast wysunęło żądania zarobkowe, które mają być przedmiotem rozpatrywań organizacji pracodawców.

Zebranie to odbyć się miało w dniu wczorajszym.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:

Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.

dnia 10. 10. 1928 r., na żyto: 31.75—32.50 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Holandja. Za czas od 8 do 19 września b. r. do poszczególnych holenderskich portów drzewnych zawinęły razem 49 okrętów, załadowanych drewnem. Z tej ilości do Amsterdamu 14, do Roterdamu 23, do innych 12.

KALENDARZ TERMINOWY

SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin dnia	godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczeg. W R.D. Nr.	Bliższe szczeg. ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
15. X. 28.	11^{00}	Urząd Skarbowy w Starogardzie (tartak Ocypel)	w. - pom.								110	1232	L	807 m³ desek różnych sort
	11^{00}	P. N Woziwoda (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna brzoza				1040,31		782— 1000—	110	1229	S	
16. X. 28.	12^{00}	D. L. P Radom (kancelarja)	d. - radom	dąb buk sosna jodła			274,27 334,54 163,44 462,89				108	1217	S	
	12^{00}	D. L. P. Radom (Nadl. Kurzelowo)	d. - radom	sosna			1154,—				114	1271	S	
17 X. 28.	12^{00}	D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - radom	dąb			166,19				111	1239	S	w tem 56,44 dęb. forn. i dyktowego
18. X. 28.	12^{00}	P. N. Szereszewskie (kancelarja)	d. - wilno								110	1235	S	na drewno na pniu na pow. 30,61 ha
	13^{00}	P. N. Chociński Młyn (Kopernica)	d.- bydgoska								109	1221	L	na urządzenie młyńskie i tartaczne
22. X. 28.	12^{00}	I. Okręg. Szef. Budow. w Warszawie (kanc.)	d. - warsz.	sosna brzoza			3700,— 150,—				114	1272	S	
26. X. 28.	11^{00}	P. N. Gołąbek (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-III			479,89			113	1257	S	
29. X. 28.	14^{30}	Nadleśn. Konradów (kancelarja)	w. - pozn.	brzoza świerk jodła		2087 297 56	1830,— 400,— 70,—	200,—			114	1275	S	
1. XI. 28.		P. N. Cierpiszewo (kancelarja)	d.- bydgoska								114	1277	S	na chróst

Notowania dewiz z dnia 11. października 1928 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa . .	8	—	100 zł	—	57.91	47.325	43.25	11.25	287.—	378.375	58.25	79.87
Poznań . . .	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk . . .	6	173,52	100 Gd. gld.	—	—	81.40	—	—	—	—	—	—
Berlin	7	212,34	100 R. M.	—	—	—	20.387	23.80	608.75	—	123.70	169.03
Belgja	4	123,94	100 belg.	123.98	—	58.35	34.902	13.90	356.50	—	72.22	98.75
Bukareszt . .	6	172,—	100 l.	—	—	2.534	803	0.61	15.45	—	3.14	4.29
Budapeszt . .	6	155,90	100 pengo	—	—	73.19	27,82	17.50	—	—	90.66	123.95
Holandja . . .	$4^1/_2$	358,31	100 gld. hol.	—	—	168.29	12.10.43	40.09	1026.75	—	203.35	284.64
Kopenhaga . .	5	238,88	100 k. d.	—	—	111.99	18.192	26.63	683	—	138.65	189.45
Londyn . . .	$4^1/_2$	43,38	1 funt szterl.	43.27	25.00	20.37	—	4.85	124.26	—	25.21	34.47
Nowy York . .	5	8.9141	1 dolar	8.90	—	4.19.75	4.85.28	—	25.60	—	5.19.70	710.—
Paryż	$3^1/_2$	172,—	100 fr. franc.	34.85	—	16.39	124.25	3.90	—	—	20.30	27.72
Praga	5	180,62	100 k. cz.	26.42	—	12.436	163.68	2.96	76.00	—	15.40	21.03
Rzym	$5^1/_2$	172,—	100 l.	46.70	—	21.975	92.67	5.23	134.00	—	27.21	37.17
Szwajcarja . .	$3^1/_2$	172,—	100 fr. szwajc.	171.55	—	80.77	25.217	19.24	492.—	—	—	136.62
Sztokholm . .	$4^1/_2$	238,88	100 k. szw.	—	—	112.27	18.138	26.75	685.25	—	139.—	189.95
Wiedeń . . .	$6^1/_2$	125,43	100 szyling.	125.35	—	59.05	34.49	14.10	—	—	73.10	—

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Budowlanego inż. Marjan Andrzejewski, za dział Rynku Drzewnego, ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz.

Państwowe Nadleśnictwo Trzebciny

poczta i stacja kolej. Łążek, powiat Świecie, Pomorze

sprzeda **ponownie** w drodze publicznego pisemnego prz targu na koszt, odpowiedzialność i rachunek pierwonabywcy następujące drewno kopalniane, pochodzące z roku gospodarczego 1927 28.

Los 1. Leśnictwo Szklana Huta, oddz. 29 36, 37, 39/41, 43/45 razem 1198 sztuk I kl. 249,42 m3, II kl. 77,33, III kl. 1,96 m3 = 328,71 m3.

Los 2. Siwe Bagno, oddz. 60, 77, 103, 104, 129 razem 2790 sztuk I kl. 308,71 m3, II kl. 200,05, III kl. 0,63 m3 = 509,39 m3.

Pisemne oferty z napisem „Submisja" w zalakowanych kopertach należy nadesłać do Nadleśnictwa do dnia **20. października** r. b. godz. 11-tej poczem nastąpi otwarcie ofert o godz. 11,30 w obecności ewentualnie przybyłych oferentów. Przetarg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewna w drodze pisemnego przetargu (submisji), które są do przejrzenia w Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy i w Nadleśnictwie.

Oferty nie odpowiadające warunkom nie będą uwzględnione.

1284 **Państwowy Nadleśniczy.**

Urząd Skarbowy, Podatków i Opłat Skarbowych w Starogardzie,

odwołuje licytacje

ruchomości (drzewa) Fa. Stahnsdorf w Ocyplu wyznaczoną na dzień **15. X. 1928 r.**

1285 Kierownik Urzędu.

FACHOWIEC DRZEWNY kawaler, lat 25 z sześć letnią praktyką tartaczną, służy referencjami — świadectwami włada językiem polskim-niemieckim w słowie i piśmie **poszukuje posady** od zarak lub później. Łaskawe zgłoszenia do Adm. R. Drzewnego pod nr. 1283.

Dostarczamy
847

w ładunkach wagonow.

materjały budowlane stolarskie i kołodziejskie we wszelkich grubościach
deski i bale sosnowe
„ „ dębowe
„ „ bukowe
„ „ jesionowe
„ „ brzozowe
„ „ klonowe
„ „ grabowe itd.

Mamy też wyżej wymienione materjały suche stale na składzie. Przyjmujemy również zamówienia na dostawy dla większych budowli, fabryk mebli i maszyn podług podanych rozmiarów. Na życzenie służymy odpowiednimi ofertami.

„HURTOWNIA DRZEWNA“ T. z o. p.
Poznań
ul. Strzelecka 15
Telefon 2014

FACHOWIEC DRZEWNY pomorzanin, z długoletnią praktyką, lat 35, żonaty, władający językiem polskim, niemieckim i rosyjskim który pracował jako kierownik tartaku i w eksploatacji leśnej w poważnych firmach, obeznany z wszelkiemi pracami tartacznemi, z maszynami jak i przy odbiorze drzewa okrągłego i materjałów tartych, POSZUKUJE POSADY od zaraz lub później. — Oferty proszę skierować pod nr. 1278 do Admin. „Rynku Drzewnego“.

CARL BUMKE
BYDGOSZCZ
Telef. 89. Kanałowa 12.
SKŁAD DRZEWA UŻYTKOWEGO
poszuk. i sprzedaje
sosnowy i olchowy
materjał tarty
w wszelkich rozmiarach
1196

Fachowiec drzewny
z jednoroczną praktyką manipulacji tartacznej, lasowej, ekspedycyjnej, placmistrza i t. p. **poszukuje posady** od zaraz lub później. — Oferty do „Rynku Drzewnego“ pod **1269**

Inteligentny 1262
fachowiec drzewny
egzaminowany buchalter, polsko-niemiecki, znający się na zakupie, manipulacji drzewnej, tartacznej i lasowej poszukuje **posadę.** Posiada chlubne świadectwa i referencje. Zgłosz. do Adm. Rynku Drzewnego pod **„15 lat praktyki“.**

DESKI i BLOCHY
sosnowe odziomkowe i czubkowe **niesówkowe**
dębowe, grabowe,
bukowe, jesionowe,
klonowe, brzostowe,
brzozowe, olchowe,
deski podłogowe,
kantówki, łaty,
szalówki, deski obrzynane oraz wszelkie inne materjały drzewne
poleca po cenach bezkonkurencyjnych
Kaź. Gorgolewski i Ska
Skład drzewa
Poznań
ulica Mostowa nr. 17a
734

Submisja drzewa iglastego użytkowego

przed cięciem, w drodze tajnych pisemnych ofert, z lasów Kapituły wrocławskiej. Adres: Nadleśnictwo, Konradów poczta Cieszyn powiat Odolanów, Poznańskie, stacja kolejowa Sośnie.

1. zrąb w rewirze 9 oddział b, obwód ochrony leśnej Cieszyn
ca. 787 sztuk sosny użytk. z masą około 930 m3
„ 297 „ świerku „ „ „ 400 „
„ 56 „ jodły „ „ „ 70 „

2. zrąb w rewirze 22 oddział c, obwód ochrony leśnej Konradów
ca. 200 m3 sosny, przeważnie kopalniak i słabe drzewo użytkowe.

3. zrąb w rewirze 32 oddział a, obwód ochronej leśnej Konradów
ca. 1300 sztuk sosny użytk. z masą około 900 m3

Pisemne podania, zalakowane i ostemplowane, z napisem „Submisja“ należy wnieść do poniedziałku dnia **29 październ.** godziny $14^1/_2$ pod wyżej podanym adresem. W ofercie należy wyszczególnić ceny za każdy poszczególny zrąb oddzielnie i to loco las i za 1 m3. Wyróbka drzewa nastąpi przez Nadleśnictwo Konradów i na tegoż rachunek.

Najkrótsza długość drzewa użytkowego, przy 16 cm. średnicy w wierzchołku wynosić będzie 5 mtr., a przy kopalniakach przy 8 cm średnicy w wierzchołku 3 mtr. Chore drzewo oblicza się po 70% ceny kupna. W razie niezgodności zdań, co za chore drzewo uważać należy, roztrzygają radcy leśni p. Inż. Gustav Seegin, Poznań, i Kniehasé Breslau, obopólnie. Sąd Powiatowy dla obu stron jest Odolanów.

Za miarę i jakość drzewa się nie gwarantuje. Korowanie drzewa nastąpić musi najpóźniej do dnia 20 maja 1929 roku w przeciwnym bowiem razie sprzedający upoważniony jest przedsięwziąć korowanie drzewa na rachunek kupującego. Drzewo będzie mierzone z korą. W końcu zaznacza się, że miarodajne są warunki sprzedaży drzewa użytkowego polskich lasów państwowych.

Zręby są na miejscu ograniczone i przez słupki jak i nacięcia oznaczone. W każdym zrębie leżą kłody przecięte do oglądania. Odpisy próbnej listy wymiarowej leżą w biurze nadleśnictwa do wglądu. Zręby można przez chętnych do kupna osób oglądać na miejscu za poprzednim zgłoszeniem się w biurze nadleśnictwa. Na życzenie wysyła się na rachunek kupującego powózkę do stacji Sośnie jak i również za poprzednim zgłoszeniu się w biurze tutejszego nadleśnictwa.

WARUNKI PŁATY: 20% ceny kupna jako gwarancja jest płatną w 14 dniach po przybiciu. Pozostałość po wyróbce zrębów, najpóźniej jednakże w 8 dniach po przekazie drzewa użytkowego, lecz jednakże przed odwózką. Zręby w rewirach 9b i 32a mogą być również w poszczególnych partjach przekazywane, jednakże nie w mniejszych partjach jak 300 m3. Wpłacona gwarancja nie będzie kupującemu oprocentowana i zostanie dopiero przy ostatecznym rozliczeniu się rozliczona. Cięcie drzewa zostanie przypuszczalnie w połowie grudnia ukończone. Odwózka drzewa przy zapłacie natychmiastowej może być już do połowy marca b. r. ukończona, jednakże do obydwóch terminów sprzedający się nie wiąże. Otwarcie ofert nastąpi w dniu submisji t. j. dnia **29. października** b. r. o godz. 3-ciej popoł. w biurze nadleśnictwa Konradów. Przybicie zastrzega się, jednakże może być już dane w dniu submisji. Z oddaniem oferty uznaje każdy kupujący powyżej wymienione warunki i uznaje je jako dla siebie miarodajne i obowiązujące. Oprócz tego jest każdy oferent wiązany swoją ofertą do 8 dni po odbytej submisji.

Konradów, dnia 4 października 1928 r.

1275 **Nadleśnictwo Konradów.**

POTRZEBNE ZARAZ
5—6 wag. z 26 i 30 mm. hebl. i szpuntowane

sosn. deski podłogowe

wymiar po heblowaniu i bez pióra loko wagon Poznań.
Wojciech Paetz — Skład drzewa **Poznań**,
731 Przemysłowa 28b — Telefon 1412

Żołędzie

świeżego zbioru
do jesiennych wysiewów
polecamy detalicznie i wagonowo i prosimy o wczesne zamówienia
Składnica Nasion Leśnych
PRZEGLĄDU LEŚNICZEGO i RYNKU DRZEWNEGO
Poznań — Wielkie Garbary 20
Telefon nr. 18-20

Poszukuję
do bieżącej dostawy większą ilość

olchowych i bukowych dykt

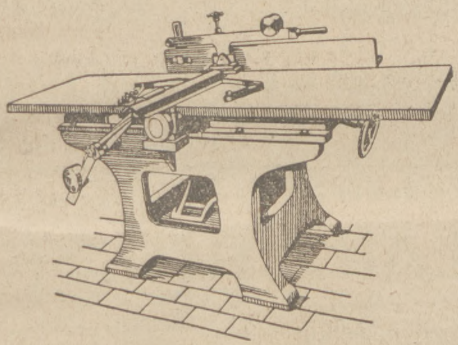
Oferty franko granica czechosłowacka do
G. Burg's Sohn, Banovce pri Trencine
(Czechosłowacja). 1286

UNIA Zjednoczone Fabryki Maszyn Tow. Akc.

oddz. **C. Blumwe i Syn** Bydgoszcz

SPŁATY długoterminowe

NA RATY

275 **KOMPLETNE URZĄDZENIA STOLARŃ BUDOWLANYCH I MEBLOWYCH.**

Prospekty i kosztorysy bezpłatnie. Na żądanie wizyty inżynierów.

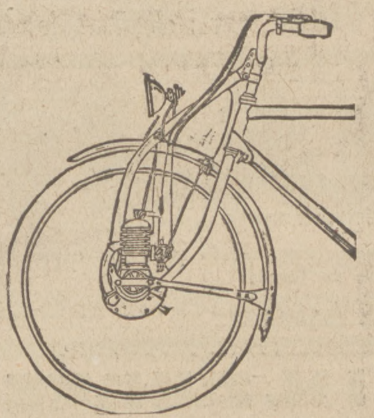
MESSER, RHINOW i S-ka

TARTAKI PAROWE — HEBLARNIE — ZAKŁADY SZPUNTOWNICZE

KORONOWO — TELEFON 31. 1210

POLECA:

MATERJAŁ EKSPORTOWY i BUDOWLANY

Najmniejszy i najlepszy

motor pomocniczy w świecie

Otto Mix

Poznań, ul. Kantaka 6a

Telefon 2396 1252

1211 **Tartaki J. PAŁUCKI Senj. - - - TUCHOLA - - -**

ma na składzie **materjały stolarskie i budowlane,** przyjmuje zamówienia na **różne półfabrykaty** oraz **przeciera** na cudzy rachunek **surowiec** w większych i mniejszych partjach.

Warunki dogodne. - - Ceny konkurencyjne.

Ordynacja Czerniejewo pow. Gniezno

ma do oddania:

1. ca 120 m^3 dębiny okrągłej w całych dłużycach o przeciętnej miąższości 0.70 m^3. 1254
2. ca 50 m^3 blochów brzozowych 2, 2,5, 3 i 4"
3. ca 25 m^3 desek czystych 20 i 30 m m nieco nasiniałych.

Wyżej wymienione materjały obejrzeć można każdego czasu na tartaku w Czerniejewie. Kloce dębowe na życzenie kupującego mogą być przetarte na miejscowym tartaku. Zgłosz. przyjmuje **Nadleśnictwo Ordynacji Czerniejewo.** stacja kol. Czerniejewo pow. Gniezno.

Woźniak i Ska, Handel drzewa — Tel. 332.

Inowrocław, ul. Mała, Andrzeja 5. 1180

Kupuje i sprzedaje

Deski i bale sosnowe odziemkowe, czubkowe i obrzynane, szalówkę, łaty, obladry i drągi. Kantówkę, podłogę i inne drzewa do budowli podług listy. Dębinę, buczynę, brzezinę, jesion i t. p. w stanie okrągłym i tartym. Dzwona, szprychy i dyszlę oraz drzewo opałowe.

Leśniczy

lat 30 z dobremi poleceniami, dobry fachowiec, energiczny, obeznany wszechstronie w swoim zawodzie z 13 letnią prakt. na niewypowiedzianej samodzielnej posadzie, **poszukuje** od 1. grudnia lub później posady żonatego. Łaskawe oferty uprasza się pod **Nr. 1274** do Rynku Drzewnego.

WYSZEDŁ Z DRUKU ILUSTROWANY

KATALOG Nr. 3

na narzędzia leśne i ogrodnicze oraz inne przybory techniczne Składnicy narzędzi leśnych

Przeglądu Leśniczego i Rynku Drzewnego

POZNAŃ Wielkie Garbary 20

który na życzenie bezpłatnie wysyłamy.

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20.